Caragiale - APELUL LA UNIRE 1879

Alegerea biurourilor definitive ale celor două adunări s’a făcut. La Senat s’a ales prezident d. C. Bozianu cu 33 voturi contra 23, la Cameră d. C. A. Rosetti cu 71 contra 42. Amândouă aceste alegeri ne dau aproximativ raportul voturilor de care guvernul ar putea dispune în chestiunea revizuirii. Guvernul are majoritatea absolută în amândouă corpurile legiuitoare; prin urmare, până la deschiderea chestiunii israelite, poziţia lui este asigurată. Care va fi însă poziţia guvernului roşu când se va pune pe tapet această chestiune ? Şi mai întâi de toate cine o va pune ?

După toate probabilităţile, guvernul nu are nici în Senat nici în Cameră două treimi, cari i-ar trebui pentru rezolvarea într'un sens sau în altul a cestiunii art. 7. Multe glasuri nu-i lipsesc, însă câte-i lipsesc nu le poate avea cu nici un preţ, de oarece guvernul până astăzi s’a abţinut dela rostirea unei păreri oarecare în cestiunea israelită.

Este cu putinţă ca guvernul acesta, care posedează toate datele şi elementele necesare în cestiunea israelită, care ştie mai mult decât oricine, sau care mai bine zicând ştie singur, cum stau dispoziţiile puterilor străine în privinţa aceasta, să nu aibă şi dânsul o părere hotărâtă în această cestiune ? Care este această părere, care este, după părerea acestui guvern, limita concesiunilor ce s’ar putea face cerinţelor manifestate prin tractatul dela Berlin, precum zice mesajul de deschidere ? Nu ştie până acum nimini. Guvernul nu numai s’a pronunţat în nici un sens, dar încă ar voi ca să se pronunţe mai întâi adunările şi în deosebi minoritatea. Să vedem. O părere oarecare trebue să aibă guvernul, măcar că nu o dă pe faţă. Dacă părerea guvernului este în acord cu sentimentul ţării întru cât priveşte limita concesiunilor, atunci nu se poate explica pentru ce guvernul, sau dacă nu guvernul, cel puţin organele partidului său nu vin să spună curat: aceasta este părerea noastră în privinţa art. 7 ? Ce nevoie au oamenii reclamei patriotice, mai ales astăzi când popularitatea le este sdruncinată din temelii, să tăinuiască o părere care le-ar reîntemeia această popularitate ?

Dacă însă guvernul are o părere contrară sentimentului public, şi dacă dela această părere este angajat, faţă nu ştim cu cine, d’a nu se abate, atunci cum crede că o va scoate la capăt neavând două treimi în adunările de revizuire ?

Printr’un fel de comunicat dat în vremea alegerilor, precum şi prin mesajul de deschidere a Camerelor, guvernul a arătat că nu a prejudecat întru nimic rezolvarea cestiunii israelite. Aceasta nu avea guvernul nevoie să ne-o spună, afară numai dacă nu voia să ne asigure că dânsul n’a luat faţă cu cineva vr’o anume hotărîre în acea privinţă, căci a prejudeca într’o cestiune, va să zică a lua o hotărîre mai nainte de a asculta şi alte păreri în drept a se rosti. Nimini, mai ales acum, când voturile din ambele corpuri s’au cam cântărit, nu ar avea să se teamă de primejdia unei hotărîri nestrămutate a guvernului roşu convenită cine ştie cu cine, - nimini, decât numai însuşi guvernul şi partidul său. Nu e vorba prin urmare de prejudecare şi hotărîre, e vorba de o părere, de un punct de plecare. Guvernul acesta are un partid, are chiar majoritatea în adunări; el este prin urmare dator mai nainte de toţi de a veni şi a-şi arăta părerea, printr’un proiect în regulă, pe lângă care să caute dacă va putea să-şi alieze două treimi ale Camerelor. De când s’a ridicat pentru întâia oară cestiunea israelită, partidul roşu n’a încetat un singur moment de a striga că partidele, lăsând d’o parte urile şi pasiunile lor, trebue să fie unite într’o cestiune care atinge naţia întreagă. Alaltăieri, d. C. A. Rosetti, ales prezident al Camerii

cu 71 voturi contra a 42, ocupându-şi jeţul, a chemat iarăşi pe toate partidele la înfrăţire şi la unire, pentru scopul lăudabil de a câştiga admiraţia Europei.

Lăsând d'o parte a mai întreba ce a făcut guvernul şi partidul roşu pentru a înlesni această unire; lăsând d'o parte a mai cerceta dacă procederea brutală a majorităţii roşie din Cameră şi Senat, cu ocazia verificării titlurilor, este de natură a îndemna la unire cu dânsa pe minoritate, - întrebăm: voiţi unire în privinţa cestiunii israelite ? unire - pe ce temeiu ? Arătaţi-ne temeiul pe care să se facă această unire, punctul ei de plecare. După cum se face apelul la înfrăţirea partidelor, aşa vag şi fără enunţarea unui temeiu, unirea nu se poate înţelege a fi decât platonică, teoretică; ei bine această unire întru câtva s'ar presupune că există. Dar nu este vorba de asemenea lucru, este vorba de o unire de aplicare, care să ne ducă la o soluţiune practică a cestiunii. Partidul şi guvernul roşu, neavând cele două treimi pentru revizuire, şi având totuşi majoritatea necesară existenţei ministeriale, propun unirea; arată-şi părerea, intenţiile ce au în privinţa unei soluţiuni practice, pentru ca minorităţile să vază dacă poate fi sau nu vorba de unire. În amândouă Camerele, pe băncile minorităţii stau foştii miniştri conservatori, daţi acum trei ani judecăţii de dd. Misail, Pătârlăgeanu şi alţii (vezi catalogul menajeriei). Aceiaşi oameni cari i-au dat acum trei ani în judecată pentru ca apoi să-i ierte fără să-i judece, îi chiamă pe foştii miniştri conservatori la înfrăţire, la unire, spre a face împreună admiraţia Europei, după cum zice d. C. A. Rosetti. Foarte bine, conservatorii nu au nici o ură, nici o patimă contra purtării nebuneşti ce au avut radicalii faţă cu dânşii; afară de asta admiraţia Europei este un lucru foarte frumos şi măgulitor pentru o ţară mică şi tânără cum este a noastră; însă - pentru ca unirea să se poată face, rămâne a afla minoritatea dela d. C. A. Rosetti ce înţelege d-lui prin aceste două cuvinte admiraţia Europei ? cât costă această slăbiciune a onor. prezident ?

D. C. A. Rosetti a umblat în lunile trecute prin tot apusul european, unde, după cât ştim, numai admiraţie nu prea i s'a acordat. D-sa este mai bine decât oricare dintre bărbaţii noştri politici în poziţie a-şi fi făcut o idee despre preţul admiraţiei europene, adică despre limita concesiunilor ce suntem chemaţi a face cerinţelor tractatului. Arate-şi părerea desluşit şi limpede, şi apelul d-sale la înfrăţire şi unire poate să aibă efectul, pe care până acuma nu l-a avut.

În scurtă vorbă, minorităţile din Camere nu trebuesc şi nu pot să arate o părere, pentrucă cum stau astăzi lucrurile, cu zorul cu care suntem chemaţi să retezăm cestiunea, o părere arătată în Camere este o părere propusă, asupra căreia neîntârziat trebue să se deschiză arzătoare desbateri, şi nu minorităţile sunt chemate a propune o deslegare mai nainte de a-şi fi dat guvernul şi majoritatea părerea.

Aşa stă lucrul, şi de aci nu poate ieşi guvernul şi partidul roşu.